

AKCIJSKI NAČRT ZA OBVLADOVANJE SLADKORNE BOLEZNI 2016-2017 (ANOSB)

Vlada Republike Slovenije je na 76. redni seji dne 8. 4. 2010 sprejela **Nacionalni program za obvladovanje sladkorne bolezni 2010 do 2020 (NPOSB)**, ki določa, da Ministrstvo za zdravje sprejme predvidoma dvoletne akcijske načrte za njegovo izvajanje in uresničevanje naslednjih ciljev:

Krovni cilj A: zmanjšati pojavnost sladkorne bolezni tipa 2;

Krovni cilj B: preprečiti oz. odložiti sladkorno bolezen tipa 2 pri osebah z velikim tveganjem;

Krovni cilj C: zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni;

Krovni cilj D: zmanjšati zaplete in umrljivost zaradi sladkorne bolezni.

Akcijski načrt za obvladovanje sladkorne bolezni 2016-2017 (v nadaljevanju: akcijski načrt) je pripravila Koordinativna skupina za načrtovanje, koordiniranje, spremljanje ter poročanje o izvajanju nacionalnega programa, v katero so imenovani predstavniki ključnih partnerjev obvladovanja sladkorne bolezni (predstavniki ministrstva, stroke, civilne družbe in ZZZS). Z Akcijskim načrtom se zagotovi izvajanje dolgoročnejših procesov in določi kratkoročne aktivnosti, njihove izvajalce, terminske načrte in potrebne vire za uresničevanje ciljev Nacionalnega programa v tem obdobju.

Aktivnosti so usmerjene v izpolnjevanje krovnih ciljev Nacionalnega programa in v štiri dolgoročneje, horizontalne procese: opolnomočenje bolnikov, usklajevanje zdravstvenega sistema med ravni, posameznimi strokami in znotraj zdravstvenega tima, spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni in izvajanja nacionalnega programa ter v gojenje partnerstva.

V letih 2010 in 2011 smo oblikovali strokovne smernice za skoraj vsa klinična stanja, pripravili smo predloge modelov oskrbe, spreminjati se je začela oskrba na primarni ravni, vzpostavljati so se začeli pogoji za spremljanje stanja na področju sladkorne bolezni, vključeni smo bili v pripravo strategije prehranske politike in obdavčitve nezdrave hrane.

V letih 2012 in 2013 so bili objavljeni podatki o trendih zdravja in z zdravjem povezanim življenjskem slogu prebivalcev Republike Slovenije, izjemno ugodno poročilo o kakovosti zdravljenja otrok in mladostnikov s sladkorno boleznijo, zanimivo poročilo o kakovosti življenja bolnikov s sladkorno boleznijo. Zaskrbljujoč je strm porast števila obolelih, tudi med otroci in mladostniki. Obnovljiv recept je prispeval k poenostavitvi zdravljenja nekatreih bolnikov. Izdana je bila knjiga za učitelje ter zbornik Sladkorčki, namenjena predvsem otrokom, mladostnikom in njihovim družinam, za usklajevanje edukacije bolnikov je izdelan kurikulum edukacije, ki ga podpira tudi priročnik Sladkorna bolezen za zdravstvene delavce. Podpirali smo uvajanje in širitev referenčnih ambulant družinske medicine na področju sladkorne bolezni in izobrazili 230 diplomiranih medicinskih sester za delo v njih. V letih 2014 in 2015 so bili s sodelovanjem vseh partnerjev NPOSB pod okriljem projekta »Za boljše zdravje in zmanjšanje neenakosti v zdravju« pripravljene prenovljene in nadgrajene preventivni programi za odrasle in vzpostavljeni preventivni programi za otroke in

mladostnike, ki se sedaj preizkušajo v pilotnih okoljih. Število referenčnih ambulant družinske medicine in za delo v njih izobraženih diplomiranih medicinskih sester se strmo povečuje, za delo v 582 ambulantah je že izobraženih približno 300 diplomiranih medicinskih sester. V projektu o laičnih svetovalcih, ki je bil prepoznan kot ključni razvojni moment, se izvajajo prvi koraki za njegovo umeščanje. Napravljenih je bilo nekaj analiz, na podlagi katerih je so za leti 2016 in 2017 aktivnosti predvsem usmerjene v zagotavljanje kakovostne in bolniku prilagojene edukacije o sladkorni bolezni ter oskrbe v zvezi z diabetično nogo ne glede na raven zdravstva, kjer se oskrbuje in enakomerne dostopnosti do oskrbe v diabetološkem timu med regijami Slovenije. Okrepili bomo dejavnosti na področju komuniciranja o sladkorni bolezni in o NPOSB. Soustvarjali bomo mesto laičnega svetovanja za podporo bolnikom in njihovim svojcem. Izvajanje NPOSB bo komplementarno aktivnostim, ki bodo zastavljene kot implementacija Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016-2025 na področju sladkorne bolezni.

Tabela 1: dolgoročnejši procesi, strategije, ukrepi za uresničevanje ciljev NPOSB

PROCESI	STRATEGIJE ZA URESNIČEVANJE PROCESOV	UKREPI ZA IZVAJANJE STRATEGIJ	NOSILEC	ČASOVNI OKVIR	VIRI
Opolnomočenje bolnikov	Vključevanje bolnikov kot enakovrednih partnerjev v zdravstveni tim	(1/16-17)Mreža laičnih svetovalcev – priprava strategije	ZDDS, DiabZS, ZZN-SMSE, LZS	januar 2016 (glejte prilogo 1)	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležke v zapisniku
		(2/16-17) Mreža laičnih svetovalcev – priprava načrta aktivnosti	ZDDS, DiabZS, ZZN-SMSE, LZS	od februarja 2016 dalje (glejte prilogo 1)	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležke v zapisniku
	Prepoznavanje procesov obvladovanja sladkorne bolezni, v katerih morajo biti vključeni predstavniki bolnikov s sladkorno boleznijo	(3/16-17)Stalno spremljanje procesov in vključevanje predstavnikov bolnikov s sladkorno boleznijo	KS (MZ)	kontinuirano	MZ Kazalnik: : zabeležke v zapisniku
Usklajevanje zdravstvenega sistema med ravnmi, posameznimi strokami in znotraj tima	Prepoznavanje prednosti in slabosti obstoječe ureditve ter ovir in priložnosti za izboljšave na področju obvladovanja sladkorne bolezni	(4/16-17)Analiza stanja z oceno razpoložljivih virov za obvladovanje sladkorne bolezni in predlogi sprememb	ZZZS	november 2016 november 2017	MZ Kazalnik: poročilo
	Identifikacija in vključevanje v procese znotraj zdravstva, ki so pomembni za organizacijo, financiranje in spremljanje	(5/16-17)Umeščanje sladkorne bolezni v vse ključne procese v zdravstvu za obvladovanje sladkorne	KS (MZ)	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležke v zapisniku

zdravstvenega varstva bolnikov s sladkorno boleznijo	bolezni, sodelovanje aktivnih akterjev pri pripravah vseh vrst strategij in programov s poudarkom na pripravi strategije primarnega zdravstvenega varstva			
	(6/16-17) Spremljanje izkušenj bolnikov preko društev diabetikov z oskrbo, s posebnim poudarkom na izkušnjah z oskrbo v referenčnih ambulantah družinske medicine	ZDDS	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Zagotavljanje enako kakovostne in bolniku prilagojene edukacije med ravnmi in med regijami	(7/16-17) Uvajanje edukacijskih programov za osebe z mejno bazalno glikemijo/moteno toleranco za glukozo in bolnike s sladkorno boleznijo tipa 2 v zdravstvenovzgojne centre oziroma centre za krepitev zdravja	NIJZ in partnerji NPOSB	usposabljanje kadra: druga polovica 2016 in prva polovica 2017 Izvajanje programov: leto 2017
	(8/16-17) Priprava strategije in načrta aktivnosti za zagotavljanje enako kakovostne edukacije med ravnmi in med regijami	ZZN-SMSE, KOEDBP IK UKC Lj in partnerji NPOSB	februar 2016 (glejte prilogo 2)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(9/16-17) Izvajanje načrta aktivnosti za zagotavljanje enako kakovostne edukacije med ravnmi in med regijami	ZZN-SMSE, KOEDBP IK UKC Lj in partnerji NPOSB	od februarja 2016 dalje kontinuirano (glejte prilogo 2)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku

	Zagotavljanje enako kakovostnega presejanja za zgodnje odkrivanje in kakovostna oskrba diabetične noge med ravnmi in med regijami	(10/16-17) Priprava strategije in načrta aktivnosti za zagotavljanje kakovostne ga presejanja za zgodnje odkrivanje in kakovostna oskrba diabetične noge med ravnmi in med regijami	KOEDBP IK UKC in partnerji NPOSB	marec 2016 (glejte prilogo 3)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(11/16-17) Izvajanje načrta aktivnosti za zagotavljanje kakovostne ga presejanja za zgodnje odkrivanje in kakovostna oskrba diabetične noge med ravnmi in med regijami	KOEDBP IK UKC in partnerji NPOSB	od marca 2016 dalje kontinuirano (glejte prilogo 3)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Zagotavljanje enake dostopnosti do kakovostne oskrbe v diabetološkem timu med regijami	(12/16-17) Priprava strategije in načrta aktivnosti za zagotavljanje enake dostopnosti do kakovostne oskrbe v diabetološkem timu med regijami	ZZZS in partnerji NPOSB	april 2016	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Zagotavljanje enake dostopnosti do presejanja za diabetično retinopatijo	(13/16-17) Spremljanje implementacije programa »Presejanje diabetične retinopatije«	MZ - DZV	kontinuirano	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni in izvajanja NPOSB	Vzpostavitev pogojev za celovito spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni	(14/16-17) Spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni in predlogi sprememb s posebnim povdankom na izračunu bremena bolezni	NIJZ RS in ZZZS v sodelovanju z ostalimi partnerji	november 2016 november 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku

	(15/16-17) Priprava podrobnih opisov kazalnikov za redno poročanje na podlagi podatkovnih zbirk na NIJZ	NIJZ	september 2016	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležk v zapisniku
	(16/16-17) Izračun izbranih kazalnikov – redno poročanje na podlagi podatkovnih zbirk na NIJZ	NIJZ	november 2016 november 2017	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležk v zapisniku, poročilo
	(17/16-17) Umestitev sladkorne bolezni v prenovljen zakon o zbirkah podatkov s področja zdravja	MZ	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Vzpostavitev kontinuiranega spremljanja kakovosti oskrbe bolnikov s sladkorno boleznijo in zadovoljstva bolnikov	(18/16-17) Vzpostavitev elektronskega registra na KOEDBP PK z natančnim beleženjem številnih spremenljivk, ki kažejo na kvaliteto oskrbe in pomagajo pri epidemiološkem spremljanju	KOEDBP PK UKC Lj	november 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(19/16-17) Umestitev sladkorne bolezni v vse sistematične pristope za področje kakovosti v zdravstvu	MZ	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Spremljanje izvajanja NPOSB	(20/16-17) Vmesno in končno poročilo o izvajanju ANOSB 2016-2017 s predlogom prioriteta za naslednje obdobje	KS (MZ) v sodelovanju z ostalimi partnerji	december 2016 in december 2017	MZ Kazalnik: poročilo KS

		(21/16-17)Evaluacija NPOSB ob peti obletnici izvajanja	MZ	junij 2016	MZ Kazalnik: poročilo KS
Gojenje partnerstva	Zagotovitev pretoka informacij med institucijami, priložnosti za izmenjavo informacij in dobrih praks med partnerji ter skupnega informiranja javnosti	(22/16-17) Priprava komunikacijske strategije in načrta komunikacijskih aktivnosti NPOSB	NIJZ in KS MZ	februar 2016 (glejte prilogo 4)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(23/16-17) Izvajanje komunikacijske strategije NPOSB v skladu z načrtom komunikacijskih aktivnosti	NIJZ in partnerji NPOSB	Kontinuirano (glejte prilogo 4)	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: izvedba komunikacijskih aktivnosti (poročilo)
		(24/16-17)Obeležitev Svetovnega dneva sladkorne bolezni 2016 in 2017	ZDDS v sodelovanju z drugimi partnerji	14. november 2016 in 2017	MZ, ZZZS (kandidatura na javnih razpisih), drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(25/16-17)Srečanje na temo sladkorne bolezni na Festivalu za tretje življenjsko obdobje	ZDDS v sodelovanju z drugimi partnerji	jesen 2016 jesen 2017	Viri izvajalca Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(26/16-17)Športno rekreativno srečanje bolnikov s slakdorno boleznijo	ZDDS	maj 2016 maj 2017	Viri izvajalca Kazalnik: zabeležka v zapisniku

		(27/16-17)Podeljevanje priznanj za 50 let življenja s sladkorno boleznijo	KOEDBP PK UKC Lj	November 2016 November 2017	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(28/16-17)Festival farmacevtske skrbi pri obvladovanju sladkorne bolezni	LZS	oktober- december 2016, oktober- december 2017	drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(29/16-17)Srečanje DiabZS s farmacevtskimi podjetji in drugimi podjetji, ki sodelujejo v oskrbi bolnikov s sladkorno boleznijo	DiabZS	Do dvakrat letno	obstoječi viri izvajalca Kazalnik: zabeležka v zapisniku

Tabela 2: Kratkoročni cilji, strategije, ukrepi za obvladovanje sladkorne bolezni

CILJI	STRATEGIJE ZA DOSEGANJE CILJEV	UKREPI ZA IZVAJANJE STRATEGIJ IN DOSEGANJE CILJEV	NOSILEC	ČASOVNI OKVIR	VIRI
Krovni cilj A: Zmanjšanje pojavnosti sladkorne bolezni tipa 2	Vzpostavljanje pogojev za zdrav način življenja	(30/16-17)Spremljanje življenjskega sloga v povezavi s sladkorno boleznijo na podlagi anketnih raziskav EHIS (2014) in CINDI (peti val 2016) s poudarkom na ranljivih skupinah, neenakostih pri sladkorni bolezni, okoljih, trendih	NIJZ	November 2016 November 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: poročilo, objava v publikaciji NIJZ
	Izobraževanje otrok	(31/16-17)Organizacija	ZDDS	marec – december	MZ, MŠŠ (kandidatura

	in mladostnikov o zdravem načinu življenja	tekmovanj iz znanja o sladkorni bolezni v osnovnih in srednjih šolah		2016, marec – december 2017	na javnih razpisih), drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(32/16-17)Srečanje ZDDS, MZ ter Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport o umestitvi tekmovanja iz znanj o sladkorni bolezni v osnovne in srednje šole	ZDDS in MZ in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	november 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Zagotavljanje dostopnosti do programov varovanja in krepitve zdravja ter preprečevanja kroničnih bolezni	(33/16-17) Izvajanje akcijskega načrta Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025	Partnerji akcijskega načrta Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(34/16-17)Izvajanje nemedikamentoznih obravnav za krepitev zdravja in nudenje podpore pri spreminjanju nezdravih življenjskih navad za odrasle v zdravstvenovzgojnih centrih (Program svetovanja za zdravje)/centrih za krepitev zdravja (Program za krepitev zdravja)	NIJZ (vsebine), ZZZS (plačnik), zdravstveni domovi (izvajanje)	Program svetovanja za zdravje (v 58 zdravstvenovzgojnih centrih) v letu 2016; Program za krepitev zdravja (v 3 centrih za krepitev zdravja ZD Celje, ZD Vrhnika, ZD Sevnica) v letu 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku

Krovni cilj B: Preprečevanje oz. odložitev sladkorne bolezni tipa 2 pri osebah z velikim tveganjem	Dograditev preventivnih pregledov in interventnih programov odraslih, otrok in mladostnikov za zgodnje odkrivanje in strukturirano obravnavo oseb z velikim tveganjem za sladkorno bolezen tipa 2	(35/16-17)Izdelava modela prepoznavanja oseb z velikim tveganjem v lekarni in njihovo vključevanje v proces obravnave v ambulanti splošne/družinske medicine oziroma referenčni ambulanti družinske medicine	LZS in IDM	november 2017	LZS, drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Krovni cilj C: Zgodnje odkrivanje sladkorne bolezni	Dograditev preventivnih pregledov odraslih za zgodnje odkrivanje oseb s sladkorno boleznijo tipa 2	(36/16-17)Spremljanje analiz in poročil sedanjega stanja oskrbe na področju sladkorne bolezni v referenčnih ambulantah družinske medicine (tudi cilja B in D)	IDM in NIJZ		obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Dograditev preventivnih pregledov otrok in mladostnikov za zgodnje odkrivanje oseb s sladkorno boleznijo tipa 2	(37/16-17)Šola zdravega življenja za otroke in mladostnike s sladkorno boleznijo tipa 1 v RKS Debeli rtič	KOEDBP PK UKC Lj.	poleti 2016 poleti 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku

Krovni cilj D: Zmanjšanje zapletov in umrljivosti zaradi sladkorne bolezni	Posnetek stanja kakovosti oskrbe bolnikov	(38/16-17)Umestitev sladkorne bolezni v procese za vzpostavitev spremljanja kakovosti zdravstvene oskrbe v RS	MZ	kontinuirano	MZ Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	Sprejem ukrepov za izboljšanje oskrbe	(39/16-17)Izdelava strokovnih smernic za oskrbo odraslih bolnikov s sladkorno boleznijo tipa 1	KOEDBP IK UKC Lj, DiabZS, ZES, KOEDBP PK UKC Lj, ZZN-SMSE	junij 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku z navedbo, kje so dostopne
		(40/16-17)Izdelava prenovljenih strokovnih smernic za oskrbo odraslih bolnikov ter otrok in mladostnikov s sladkorno boleznijo tipa 2	KOEDBP IK UKC Lj, DiabZS, ZES, KOEDBP PK UKC Lj, ZZN-SMSE, IDM, NIJZ RS	september 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku z navedbo, kje so dostopne
		(41/16-17)Umestitev standardov oskrbe bolnikov s sladkorno boleznijo v strokovne smernice za sladkorno bolezen tipa 2	DiabZS, KOEDBP IK UKC Lj, IDM	september 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(42/16-17)Oblikovanje modula posebnih znanj za DMS za izvajanje nalog koordinatorja zdravstvene oskrbe nosečnic s sladkorno boleznijo z vidika sladkorne bolezni na sekundarnem nivoju ()	KOEDBP IK UKC Lj, ZZN-SMSE, DiabZS	december 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku

		(43/16-17) Identifikacija predstavnika MZ-DZV in njegova vključitev v delovanje KS	MZ	marec 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(44/16-17) Preučitev o možnosti zagotavljanja financiranja priročnih merilnikov za samokontrolo ter pripadajočega materiala za bolnike s sladkorno boleznijo tipa 2, ki se ne zdravijo z insulinom v breme osnovnega zdravstvenega zavarovanja	ZDDS, KOEDBP IK UKC, DiabZS, ZZN-SMSE, ZZS	december 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Edukacija in ozaveščanje bolnikov s sladkorno boleznijo		(45/16-17) Implementacija edukacijske dokumentacije za vodenje izobraževalnih procesov bolnika o sladkorni bolezni	ZZN-SMSE, NIJZ, KOEDBP IK UKC Lj, DiabZS,	november 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: poročilo KS
		(46/16-17) Izvedba učnih delavnic za bolnike o pravilni in varni rabi zdravil ter o prehranskih dopolnilih	LZS, ZZN-SMSE, ZZS	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(47/16-17) Izdajanje časopisa Sladkorna bolezen	ZDDS, DiabZS, KOEDBP IK UKC Lj, KOEDBP PK UKC Lj, ZZN-SMSE	kontinuirano	drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku

	(48/16-17) Izdajanje publikacije Sladkorčki, namenjena edukaciji otrok in mladostnikov s sladkorno boleznijo tipa 1	KOEDBP PK	kontinuirano	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(49/16-17) Zagotavljanje stalnih edukacijskih vsebin v časopisu Sladkorna bolezen	ZDDS, ZZN-SMSE v sodelovanju z drugimi prartnerji	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(50/16-17) Izvajanje izobraževanj in drugih aktivnosti, ki so namenjene bolnikom in ostali populaciji preko Društev diabetikov	ZDDS in Društva diabetikov v sodelovanju z drugimi prartnerji	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(51/16-17) Izobraževanje o sladkorni bolezni pri otrocih in mladostnikih za vzgojitelje in učitelje	KOEDBP PK UKC Lj	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Informatizacija oskrbe bolnikov s sladkorno boleznijo	(52/16-17) Seznanjanje s stanjem na področju informatizacije v zdravstvu v RS ter predlogi za področje sladkorne bolezni (eRecept, eNaročanje, eKarton in drugo)	MZ	kontinuirano	MZ Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(53/16-17) Vključevanje klasifikacijskega sistema težav, povezanih z zdravili v delo lekarn –evalucija rezultatov in izboljšanje uporabnosti sistema	LZS	november 2017	LZS, drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
Izobraževanje	(54/16-17) Uvedba programa	KOEDBP IK UKC Lj	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev

zdravstvenih strokovnjakov	specializacije iz diabetologije (za otroke in mladostnike/odrasle) – sledenje shemi Zdravniške zbornice Slovenije	oziroma KOEDBP PK UKC Lj		Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(55/16-17) Implementacija oziroma nadgradnja programov stopenjskega usposabljanja in certificiranja dip.med.ses. za oskrbo bolnikov s sladkorno boleznijo	ZZN-SMSE, KOEDBP IK UKC Lj.	november 2017	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(56/16-17) Izobraževanje diplomiranih medicinskih sester edukator – redni sekcijski posveti in kongresi	ZZN-SMSE	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležke v zapisniku
	(57/16-17) Spremljanje mednarodnega projekta (pilotne izvedbe v Nemčiji) za vzpostavljanje programa za pridobitev certifikata medicinske sestre edukatorke za področje sladkorne bolezni tipa 1 in tipa 2 pri otrocih in mladostnikih	KOEDBP PK UKC Lj	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležke v zapisniku
	(58/16-17) Izobraževanje o sladkorni bolezni pri otrocih in mladostnikih za zdravstvene delavce	KOEDBP PK UKC Lj	3x letno	Obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
	(59/16-17) Izvajanje in koordinacija izobraževanja za diplomiranih medicinskih	KOEDBP IK UKC Lj, ZZN-SMSE, IDM	kontinuirano	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v

		sester za delo v referenčni ambulanti			zapisniku
		(60/16-17) Izobraževanje o sladkorni bolezni tipa 2 za splošne/družinske zdravnike	KOEDBP IK UKC Lj	dvakrat letno	drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(61/16-17) Izobraževanje o hospitalni obravnavi bolnikov s sladkorno boleznijo za zdravnike	KOEDBP IK UKC Lj	dvakrat letno	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(62/16-17) Priprava priročnika za zdravnike o oskrbi odraslih bolnikov s sladkorno boleznijo tipa 2	KOEDBP IK UKC Lj	december 2017	drugi viri Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(63/16-17) Izobraževanje za medicinske sestre edukatorke o varni uporabi antihiperглиkemičnih zdravil	LZS	April 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(64/16-17) Izobraževanja za lekarniške farmacevte s področja sladkorne bolezni in metaboličnega sindroma	LZS	Maj 2016	obstoječi viri izvajalcev Kazalnik: zabeležka v zapisniku
		(65/16-17) Srečanja razširjega sveta DiabZS, ki so posvečena tematikam strokovno-organizacijske narave	DiabZS	trikrat ali štirikrat letno	obstoječi viri izvajalcev
		(66/16-17) Učne delavnice za lekarniške farmacevte - moderatorje Farmaceutvske skrbi pri sladkorni bolezni	LZS	oktober 2016 oktober 2017	obstoječi viri izvajalcev

Legenda kratic nosilcev (po abecedi)¹:

DiabZS: Diabetološko združenje Slovenije

IDM: Inštitut za družinsko medicino (do ustanovitve Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani)

KOEDBP IK UKC LJ: Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni Internih klinik UKC Ljubljana

KOEDBP PK UKC Lj: Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni Pediatrične klinike UKC Ljubljana

KS (MZ): Koordinativna skupina pri Ministrstvu za zdravje

LZS: Lekarniška zbornica Slovenije

MZ: Ministrstvo za zdravje

NIJZ RS: Nacionalni inštitut za javno zdravje Republike Slovenije

ZDDS: Zveza društev diabetikov Slovenije

ZES: Združenje endokrinologov Slovenije

ZZN-SMSE: Zbornica zdravstvene nege - Sekcija medicinskih sester v endokrinologiji

ZZZS: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

¹ Institucije, ki so navedene v krepkem tisku, so nosilci aktivnosti za navedeni ukrep.